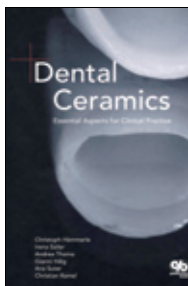

C. Hämmerle, I. Sailer, A. Thoma, G. Hälgl, A. Suter and C. Ramel: .

Dental ceramics – essential aspects for clinical practice

«Dental ceramics – essential aspects for clinical practice» er en lærebok med stort innslag av kliniske prosedyrer skrevet på et lettlest og tydelig engelsk (oversatt fra tysk). Boken henvender seg til allmenntannleger og studenter med interesse for protetik og/eller estetisk tannbehandling.

Boken er grundig og systematisk med gode og beskrivende illustrasjoner i form av både tegninger og foto av meget god kvalitet. Alle figurene er godt forklart i figurtekstene slik at prosedyrene enkelt kan følges også uten å lese hovedteksten. Kapitlene tar for seg alle aspekter som er aktuelle for dentale keramer fra materialsammen-

setning, fremstillingsprosedyrer ulike restaureringstyper, betydningen av farge og form, samt sementering. Momentlister med fordeler og ulemper ved de ulike materialer og metoder, er beskrevet. I tillegg er alternative behandlingsmetoder eller materialer skissert. Bleking, fargeuttak og prosedyrer hos tanntekniker er beskrevet i egne kapitler med gode illustrasjoner. Hvert kapittel har en aktuell og relativt oppdatert referanseliste. Produkter navngis som eksempler på materialvalg, men ofte bare ett produkt i hver kategori selv om det finnes flere likeverdige produkter tilgjengelig. Det mangler litt av nyere kunnskap om høystyrkekeramer, CAD/CAM, og helkeramiske broer, slik at disse temaene blir noe unyansert og overfladisk belyst i boken.

Boken bærer litt preg av å være skrevet av flere forfattere. Terminologien og anbefalt prosedyre varierer en del i de ulike kapitlene, slik at det kan skape noe forvirring om materialer og prosedyrer. Eksempelvis benyttes både «zirconium dioxide» og «zirconia» om hverandre, og generiske navn og produktnavn brukes litt ulikt gjennom boken. I tillegg anbefales det i et kapittel som omtaler adhesiv sementering absolutt fuktighetskontroll med isoleringsduk, mens kapittelet om sementering ikke nevner fuktighetskontroll, og viser bilder av adhesiv sementering uten isoleringsduk.

Boken gir en grundig oversikt over aktuelle keramiske materialer og de ulike behandlingsprosedyrene for disse materialene. Den kan anbefales både som lærebok for dem som vil vite mer om dentale keramer og som oppslagsverk for den som vil ha tips og råd om ulike kliniske prosedyrer. Man må imidlertid huske på at det pågår en rask utvikling innen dette feltet, slik at man sørger for å holde seg oppdatert videre også

Marit Øilo

Quintessence Books, Quintessence Publishing Co. Inc; 2008. 127 sider, ca. 170 figurer. ISBN-13: 978-1850971818.

Tiril Willumsen, Marianne Wenaasen, Zahra Armingohar og Jenny Ferreira
Sykepleie og oral helse

Guide til godt munnstell hos pasienter med funksjonsvikt

Boken er basert på et samarbeid mellom tre tannleger og en tannpleier som alle har erfaring fra helsearbeid i sykehjem. Resultatet er blitt en leker, liten håndbok.

Undertittelen gir oss en klar indikasjon på mål og innhold. Det dreier seg nemlig om: a) at det orale hygienivået i enkelte institusjoner ikke er godt nok; b) at kunnskapen om oral helse blant ansatte i institusjon ofte er utilstrekkelig; c) at flere og flere eldre har flere og flere egne tenner som de har et større og større ønske om å bevare livet ut; d) at det er av største betydning å lykkes med det forebyggende tannhelsearbeidet slik at behandlingsbehovet ikke øker og; e) at man ved god omsorg på dette området kan avslutte livet med større verdighet.

Boken inneholder tre hoveddeler med tilhørende underkapitler. Del 1 omhandler teori og den forklarer tilstander, anatomiske strukturer, sykdommer, restaureringer, forebygging (fluor, kosthold, saliva) og behandlingsprinsipper i munnhulen. Del 2 gir en fyldig oversikt over egnete hjelpemidler som er vesentlige for å opprettholde en sunn munn. (Typer av børster, bakteriehemmende gel, munnskyllvæsker, fluorpreparater, produkter for protesestell og utstyr til spesielt munnstell for svært syke eller døende pasienter etc.). Del 3 er en praktisk del som karakteriseres av prosedyrebeskrivelser. Her er ny kunnskap innarbeidet i teksten – for eksempel at man bør oppbevare avtakbare proteser tørt og ikke i et glass vann. Bruk av tvang er et tema som ofte diskuteres i institusjonssammenheng og det er nylig utarbeidet nye retningslinjer for dette. Forfatterne diskuterer temaet og angir referanse til lovverket. I tillegg gis det

informasjon om de vanligste problemene ved utførelse av prosedyrene samt vanskeligheter en kan komme ut for ved behandling av spesielle pasientgrupper (demens, Parkinson, rus, Sjögren etc). De tre delene danner en helhet som er i dialog med hverandre. Boken inneholder dessuten et kilderegister, et avsnitt for anbefalt litteratur, nyttige nettadresser samt et stikkordregister.

Boken, slik den foreligger, er helt ny. Man må anta, og også håpe, at en så viktig bok vil komme i nye opplag, om enn i en noe revidert utgave. Den observante leser vil kunne ane noen små unøyaktigheter som kan virke forvirrende – blant annet at fluorskylling til ukentlig bruk forekommer på apote-

ket i en styrke av 0,2 mg/ml og ikke i 0,5 mg/ml som angitt. Det er også ønskelig at man anbefaler protesebørste eller neglebørste for rengjøring av alle avtakbare proteser, da de myke tannbørstene som nå er på markedet, ikke er effektive nok for formålet.

I boken benyttes et lettfattelig språk. Tekstene understrekes av kliniske bilder og utsøkte illustrasjoner. Dermed klarer forfatterne å presentere fakkunnskap på en hverdagslig måte, slik at man ikke trenger spesielle forkunnskaper for å ha utbytte av å lese den. Fordi det arbeider så mange ufaglærte pleiere i norske institusjoner, gjør dette boken spesielt verdifull.

Boken er egentlig en lærebok for sykepleie- og andre helsefagutdannin-

ger, men kan også brukes som oppslagsbok i alle institusjoner som har pasienter med nedsatt funksjonsevne. For tannpleierne, som ofte har det utadrettete, pedagogiske opplysningsansvaret for institusjonene, vil boken kunne fungere som et glimrende undervisningsopplegg. Den bør derfor finnes på pensumlisten deres over obligatorisk lesning.

Gunhild Vesterhus Strand

*Oslo: Gyldendal Akademisk; 2008.
100 sider. ISBN 978-82-05-37995-4*